

Puber tegen kankerpatiënt: 'Hoe lang heeft u nog te leven?'

Darlencho Esser (r) en Mimi Abdoulaye mogen dna isoleren uit de cellen van vissen © Dingena Mol

Ze mochten alles vragen, en dat deden ze. In het Antoni van Leeuwenhoek gingen pubers in gesprek met patiënten met longkanker, over roken en de tabaksindustrie.

Door: Malika Sevil 30 januari 2019, 12:34

Op het grote scherm boven het podium is een afbeelding van een MRI-scan te zien. Hersenen, onmiskenbaar. "Die grote bol, dat zijn uitzaaiingen," legt longarts Wanda de Kanter uit. "Dat is longkanker in het hoofd."

Haar publiek, zo'n vijftig twaalfjarigen van Vox, een onderwijsinitiatief uit Amsterdam-Noord, aanschouwen dit radiologische onheilsbericht met ontzag.

Ze kijken in het hoofd van Pauline Sinnema (71, journalist en schrijver) die vandaag, hoe - beroerd ze zich ook voelt, alles bij elkaar heeft geraapt om hier alle mogelijke vragen te beantwoorden.

Sinnema, voormalig verslaggever van Het Parool, befaamd vanwege haar lange interviews, kreeg drie jaar geleden longkanker. Ze werd na behandeling beter verklaard. En heeft nu uitzaaiingen in de hersenen.

Kuch

Haar longarts De Kanter vroeg haar - met enige schroom, dat wel - om de kinderen te vertellen over haar ziekte. Dit in de hoop op enige preventieve werking.

Zijn er vragen? Twee vingers steken in de lucht. "Heeft u nog lang te leven? Zal ik maar zeggen, drie jaar, ofzo?"

Het is niet de bedoeling om de kinderen bang te maken, maar
we willen ze wel graag uitleggen dat je niet aan roken moet
beginnen

Sinnema: "Nee, ik denk eerder, zoals ik me nu voel, een paar weken. Misschien een maandje. Of twee."

Het geluid van het luchtverversingssysteem is ineens goed te horen. Een kuch. Het duurt even voordat iemand een nieuwe vraag durft te stellen.

Sinnema helpt ze. "Jullie willen toch nog wel iets weten?" Uit de zaal: "Toen u gestopt was met roken, had u toen tics? Of werd u agressief?" "Nee," zegt Sinnema, "maar ik had wel een gruwelijke zin om te roken. Het is een soort honger, maar dan anders. Ik kan het niet precies omschrijven."

Gauloises zonder filter

Ze is twintig jaar geleden gestopt, maar tot op de dag van vandaag heeft ze zin in een Gauloises. Zonder filter. Ze rookte twee pakjes per dag.

"Verslaving," helpt De Kanter. Roken is niet dom, zegt ze. Het is verslavend. En rokers zijn erin geluisd door de tabaksindustrie. De Kanter wil dat kinderen zich harnassen tegen de verleidingen van het roken.

Vandaar dat ze de klassen heeft uitgenodigd in het Antoni van Leeuwenhoek om het verhaal te horen van (ex-)rokers met longkanker. De Kanter hoopt dat onderzoek gaat uitwijzen dat dit helpt en dat er in het hele land dit soort ontmoetingen komen.

We vertellen dit allemaal en hopen dat de jongeren uit boosheid dan nooit aan roken beginnen

"Het is niet de bedoeling om de kinderen bang te maken, maar we willen ze wel graag uitleggen dat je niet aan roken moet beginnen, omdat je snel 'hooked' bent. We vertellen dat er suiker in wordt gestopt om je te lokken. En dat jongeren in de tabaksindustrie 'vervanger' worden - genoemd - ter vervanging van de mensen die doodgaan aan kanker. We vertellen dit allemaal en hopen dat de jongeren uit boosheid dan nooit aan roken beginnen."

Sinnema begon op haar vijftiende met roken, uit stoerheid. Ze stopte omdat ze vrienden zag wegvallen - slokdarmkanker, keelkanker en zelf kreeg ze dus, veel later, longkanker. Sinnema vertelt over de MRI-scan die haar een aanval van claustrofobie gaf: "Twee uur lang met het gevoel: ik lig al in mijn kist."

Ze praat over de chemo, die haar zo misselijk maakte dat ze na vier keer zei: 'Dit niet meer'. Maar ze zegt ook dat ze een mooi en spannend leven heeft gehad, waar ze met dankbaarheid op terug kijkt. "En ik ben 71 jaar. Ik ben niet in de knop gebroken."

Inspiratiebron

Darlencho Esser (12) krijgt de op een na laatste vraag. Een opmerking, eigenlijk. "U zei dat als u uw leven over mocht doen, dat u niet zou roken. Maar van iets slechts is iets goeds gekomen. U heeft helaas longkanker gekregen, maar als u hier niet had gezeten, dan had u ons niet kunnen overtuigen om niet te gaan roken. Nu bent u een inspiratiebron."

U heeft helaas longkanker gekregen, maar als u hier niet had gezeten, dan had u ons niet kunnen overtuigen om niet te gaan roken

De ontlading komt even later, als Darlencho met een witte jas en een veiligheidsbril in het laboratorium van het ziekenhuis staat. Hij mag samen met Mimi Abdoulaye (13) dna isoleren uit de cellen van vissen, met onder meer een reageerbuisje, natriumacetaaten alcohol. Ze krijgen het lesje in dna van Henri van Luenen, manager bedrijfsvoering research.

De leerlingen staan tegen elkaar aan geplakt tussen de rekken met potjes en buisjes. "Oh my god," zegt de een: "Het lijkt wel snot." Een ander: "Kunnen vissen ook kanker krijgen?" Jazeker, zegt van Luenen. "Alleen niet door roken, maar bijvoorbeeld door straling of chemicaliën in het water."

Tot slot mogen ze bij de patholoog-anatoom door een microscoop naar een stukje weefsel met tumor kijken. "Dit is echt van iemand," verzucht een jongen.